

ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးပွဲ နှင့် ပညာရေးအလားအလာ

ဒေါက်တာသိန်းလွင် (NNER)

၂၀၁၆ ဇူလိုင်လ ၁၆ ရက်

နိဒါန်း

ဤဆောင်းပါးတွင် NLD ပါတီ၏ ရွေးကောက်ပွဲ ကြေငြာစာတမ်း၌ ပါဝင်သည့် ပညာရေးမူဝါဒနှင့် NLD အစိုးရ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန၏ ရက် (၁၀၀) စီမံကိန်းတို့ကို လေ့လာသုံးသပ်ထားပါသည်။ ထို့ပြင် တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေးအဖွဲ့များ စုစည်း၍ ဖွဲ့စည်းထားသော တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရေးရာစင်တာ (Ethnic Nationalities Affairs Center – ENAC) ၏ ပညာရေးမူဝါဒများကိုလည်း လေ့လာတင်ပြထားပါသည်။ မူဝါဒများ ကွဲလွဲချက်များရှိနေသဖြင့် လာမည့် ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးပွဲတွင် ထည့်သွင်းဆွေးနွေးရန် အတွက် အောက်ပါအကြံပြုချက် (၄) ချက်ကို ရှင်းလင်းဆွေးနွေးထားပါသည်။

- (၁) ပြည်ထောင်စု ငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးပွဲတွင် ဖက်ဒရယ်စနစ်ကို အခြေခံသော ဒီမိုကရေစီပညာရေး လွတ်လပ်ခွင့်ကို ထည့်သွင်းဆွေးနွေးရန်
- (၂) တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးအဖွဲ့များမှ ဖွင့်လှစ်ထားသော ကျောင်းများ၊ ဒုက္ခသည်စခန်းများမှကျောင်းများ၊ ရွှေ့ပြောင်းကလေးများအတွက်ကျောင်းများ၊ ရပ်ရွာမှကိုယ်ထူကိုယ်ထဖွင့်လှစ်ထားသော ကျောင်းများကို အသိအမှတ်ပြုရန်
- (၃) ကမ္ဘာ့ပညာရေးညီလာခံမှ ဆုံးဖြတ်ထားသည့် ရေရှည်တည်တံ့မည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်များ အတွက် ပညာရေး (Education for Sustainable Development Goals – SDG 4) ကို အကောင်အထည်ဖော်ရန်
- (၄) ဋ္ဌာနေတိုင်းရင်းသားများ၏ အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂကြေငြာစာတမ်း (UNDRIP) ကို လိုက်နာအကောင်အထည်ဖော်ရန်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

NLD ၏ ရွေးကောက်ပွဲ ကြေငြာစာတမ်းတွင် ပါဝင်သည့် ပညာရေးမူဝါဒ

၂၀၁၅ နိုဝင်ဘာ ရွေးကောက်ပွဲမတိုင်မီ NLD ပါတီက ရွေးကောက်ပွဲကြေငြာစာတမ်း ထုတ်ပြန်ခဲ့ပါသည်။ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး အစရှိသည့် ကဏ္ဍအသီးသီး၏ မူဝါဒများနှင့်အတူ ပညာရေးမူဝါဒလည်း ပါဝင်ပါသည်။ ရွေးကောက်ပွဲ အောင်နိုင်ရေးအတွက် ပြောင်းလဲချိန်တန်ပြီဟု ကြွေးကြော်ခဲ့သော်လည်း ပညာရေးမူဝါဒတွင် ဒီမိုကရေစီပညာရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးအတွက် ဖော်ပြချက်များပါဝင်ခြင်းမရှိပါ။ ၂၀၀၈ အခြေခံဥပဒေနှင့် ၂၀၁၄ အမျိုးသားပညာရေး ဥပဒေအတွင်းမှ ဆောင်ရွက်မည့်မူဝါဒများကိုသာ ဖော်ပြထားပါသည်။ ပညာရေးစီမံခန့်ခွဲမှုတွင် ၂၀၁၄ အမျိုးသားပညာရေးဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း တက္ကသိုလ်များ၏ ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့် ပါရှိသော်လည်း ပညာရေးကဏ္ဍတစ်ခုလုံးအတွက် ဗဟို၏စီမံခန့်ခွဲမှု အောက်တွင်သာထားရှိပါသည်။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ ဘာသာစကား နှင့် ယဉ်ကျေးမှုများကို ပံ့ပိုးမြှင့်တင်သည့် ပညာရေးကို ဆောင်ရွက်မည်ဟု ယေဘုယျ ဖော်ပြထားသော်လည်း တိုင်းရင်းသားလူမျိုးအလိုက်သော်လည်းကောင်း၊ ဒေသအလိုက်သော်လည်းကောင်း သင်ရိုးညွှန်တမ်းလွတ်လပ်ခွင့်ကို ဖော်ပြခြင်းမရှိပါ။ ဋ္ဌာနေတိုင်းရင်းသားများ၏ ဘာသာစကားသင်ကြားမှုနှင့် ပတ်သက်၍ မိခင်ဘာသာစကားအခြေပြု ဘာသာစကား (၃) မျိုးစနစ်ကို ဖော်ပြခြင်း မရှိပါ။ မြန်မာဘာသာစကားကို အဓိကသင်ကြားရေးမဏ္ဍိုင်အဖြစ် ထားရှိပြီး မူလတန်းအဆင့်အတွက် ကလေးများ၏ မိခင်ဘာသာစကားကို တတ်ကျွမ်းသည့် ဆရာ၊ဆရာမများဖြင့် သင်ကြားနိုင်အောင် ဆောင်ရွက် မည်ဟုသာ ဖော်ပြထားပါသည်။

မသင်မနေရ အခမဲ့ပညာရေးစနစ်ကို ၂၀၀၈ အခြေခံဥပဒေနှင့် ၂၀၁၄ အမျိုးသားပညာရေးမူဝါဒတို့တွင် ပါရှိ သည့်အတိုင်း ကလေးတိုင်း မူလတန်းပညာပြီးမြောက်စေရန် ဆောင်ရွက်မည်ဟု ဖော်ပြထားသည်။ ပညာ ရေးစရိတ် တိုးမြှင့်ရန် မူဝါဒပါဝင်ခြင်းမရှိပါ။ ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာကဏ္ဍနှင့် ပတ်သက်၍ ပညာရေးဆိုင်ရာ သုံးစွဲငွေ များကို ပွင့်လင်း မြင်သာမှုရှိရမည်ဟုသာ ဖော်ပြထားသည်။ ရွေးကောက်ပွဲကြေငြာစာတမ်းအဆိုအရ ၂၀၁၄ အမျိုးသားပညာရေး ဥပဒေ အတိုင်း ဆောင်ရွက်မည်ဟု အဓိပ္ပါယ်ရပါသည်။

NLD အစိုးရ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန၏ ရက် (၁၀၀) စီမံချက်

ရက် (၁၀၀) ပြည့်ပြီးနောက် ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန တာဝန်ရှိသူ တစ်ဦးက ရက် (၁၀၀) စီမံချက် အောင်မြင်ကြောင်းကြေငြာသွားသဖြင့် စီမံချက်တွင် ပါဝင်သည့် လုပ်ငန်းများကို ရှာဖွေကြည့်ရှုရာ ထူးခြားသည့် ပညာရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ပါဝင်ခြင်းမရှိဘဲ သာမန်ကိစ္စများသာ ဖြစ်နေကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ကျောင်း အဆင့် တိုးမြှင့်ဖွင့်လှစ်ခြင်း၊ ကျောင်းအပ်နှံရေးဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ကျောင်းပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး ဆောင်ရွက် ခြင်းတို့မှာ သာမန်နေ့စဉ် ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများသာ ဖြစ်ပါသည်။ ဆရာ၊ဆရာမများ၊ ပညာရေးဝန်ထမ်းများ လစာအပြည့်ရရေးနှင့် ဘဏ်မှတစ်ဆင့် ထုတ်ယူနိုင်ရေးဆိုသည်မှာ - ဆရာ၊ ဆရာမများသည် အသက်မွေးဝမ်း ကြောင်းဆိုင်ရာ အတတ်ပညာနှင့် ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ထိုက်တန်သော လစာများ မရကြ သေးပါ။ ဘဝနေထိုင်မှုအတွက် လုံလောက်သော လစာများလည်း မရကြသေးပါ။ ကျွန်ုပ်တို့အဖွဲ့အစည်း အရေးယူ မည်ဟူသော ညွှန်ကြားချက်များကိုသာ တွေ့ရှိရပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ ကြီးထွားစေသည့် အမှတ်နှင့် ဆုံးဖြတ် သည့် စာမေးပွဲစနစ်ကို မပြင်ဘဲ၊ ဆရာ၊ ဆရာမများကိုသာ အရေးယူအပစ်ပေးခြင်းသည် တရားမျှတမှုမရှိပါ။ ဝါရင့်ကထိက ဆရာ၊ဆရာမများအတွက် ပါရဂူဘွဲ့ သင်တန်းတက်ရောက်ခွင့်မှာ ဆရာ၊ဆရာမများအတွက် ပညာ ရပ်ဆိုင်းရာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် ရာသက်ပန် သင်ယူခွင့်အခွင့်အရေးများကို ပိတ်ပင်ထားရာမှ စတင်လျှော့ပေး ခြင်း ဖြစ်သော်လည်း ပါရဂူဘွဲ့အတွက် အရည်အသွေးဆိုင်ရာ မြှင့်တင်မှု မရှိသေးပါ။ ပါရဂူဘွဲ့အတွက် ဆက် လက်လေ့လာခွင့်ကို အရည်အချင်းပြည့်မီသူ မည်သူမဆိုတက်ရောက်သင်ယူခွင့် ရှိသင့်သည်။

နည်းပညာ၊ သက်မွေးပညာ လေ့ကျင့်ရေးဆိုင်ရာ လေ့လာသုံးသပ်မှုများ ပြုလုပ်ပြီး စီမံကိန်းချမှတ်ရေး ဟု ရက်(၁၀၀) စီမံချက်တွင် ပါရှိသော်လည်း မည်သည့် စီမံကိန်းများ ချမှတ်သည်ကို မသိရသေးပါ။ သို့ရာတွင် “သက်မွေးပညာရေးကို ပထမတန်းစား ပညာရေးအဖြစ် တန်ဖိုးထားလာသည်အထိ ကြိုးပမ်းမြှင့်တင် ဆောင် ရွက်ကြရန် နိုင်ငံတော် အတိုင်ပင်ခံ ပုဂ္ဂိုလ်များကြား” သည့် သတင်းကို ဇူလိုင်လ (၁၅) ရက်နေ့က ထုတ်ပြန် ထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၏ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းဆိုင်ရာ ပညာရပ်များ၏ အဆင့် အတန်းကို မြှင့်တင်ရန် အကြံပြုချက်များကို ဝမ်းသာအားရပါသည်။ သို့ရာတွင် အသက်မွေး ဝမ်းကြောင်းပညာ ရပ်ကို ပထမတန်းစား သတ်မှတ်ပြီး အခြားပညာရပ်များကို ဒုတိယတန်းစား၊ တတိယတန်းစား များအဖြစ် နောက်တန်းပို့ခြင်းသည် မသင့်လျော်ပါ။ ပညာရပ်အားလုံး တန်းတူတန်ဖိုးရှိသင့်ပါသည်။ ပညာရေး၏ ရည်မှန်း ချက်များတွင် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း ပညာပါဝင်သော်လည်း ပထမဦးစားပေးမဟုတ်ပါ။ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခု သာ ဖြစ်ပါသည်။ အစိတ်အပိုင်းအားလုံးကို တန်းတူထားသင့်ပါသည်။ ပညာရေးတွင် အခြေခံအားဖြင့် မဏ္ဍိုင် လေးခုဖြစ်သော အသိပညာမြင့်မားရေး (Learning to Know)၊ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း ပညာရေး (Learning to Do)၊ လူငယ်များ၏ ဘဝရည်မှန်းချက်ကို ဖြည်းဆည်းရေး (Learning to Be) နှင့် ငြိမ်းချမ်းစွာ အတူ ယှဉ်တွဲနေထိုင်ရေး (Learning to Live Together) တို့ကို မျှတအောင် စဉ်းစားသင့်ပါ သည်။ (Ref: Rethinking Education, UNESCO 2015)။

အခြားစီမံချက်များဖြစ်သော ဆရာ၊ဆရာမများ၏ သင်ကြားပို့ချမှု စွမ်းဆောင်ရည်အကဲဖြတ်ခြင်းသည် အချိန်တိုလုပ်ရမည့် ကိစ္စမဟုတ်ပါ။ ရေရှည်အမြင်ဖြင့် ပညာရေးအရည်အသွေးမြင့်မားစေရန် အားသွန်ခွန်စိုက် လုပ်ရမည့် အရာဖြစ်ပါသည်။ Alternative Education အကောင်အထည်ဖော်ရေး ဆိုသည်ကို တလောက နေ ပြည်တော်တွင် ပြုလုပ်သည်ဟု တစ်ဆင့်ကြားသိပါသည်။ မည်သည့်အကြောင်းအရာများကို မည်သို့ အကောင် အထည်ဖော်မည်ဆိုသည်ကို မသိရသေးပါ။

တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးအဖွဲ့များ လိုလားသော ပညာရေးစနစ်

အထက်ပါ NLD ၏ ပညာရေးမူဝါဒနှင့် NLD အစိုးရ၏ ရက် (၁၀၀) အတွင်းဆောင်ရွက်ချက်များသည် ဌာနတိုင်းရင်းသားများ လိုလားသောပညာရေးစနစ်နှင့် ကွာခြားနေပါသည်။ ဌာနတိုင်းရင်းသားများက ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့်ဖြင့် ပညာရေးစနစ်များ ထူထောင်လိုကြသည်။ မိခင်ဘာသာစကားကို အခြေပြုသော ပညာရေးကို လိုလားကြသည်။ သင်ရိုးညွှန်းတမ်း လွတ်လပ်ခွင့် ရှိခြင်းဖြင့် ယဉ်ကျေးမှုများ၊ ဒေသဆိုင်ရာပညာဉာဏ်များနှင့် သမိုင်းများကို သင်ကြားလိုကြသည်။ မိမိတို့၏ အသိပညာစွမ်းအားနှင့် တည်ထွင်ဖန်တီးမှုများဖြင့် ပညာရေးကို မြှင့်တင်လိုကြသည်။

ရေရှည်တည်တံ့မည့် ငြိမ်းချမ်းရေးရရှိနိုင်ရန်အလို့ငှာ ဒီမိုကရေစီ ဖက်ဒရယ်နိုင်ငံထူထောင်ရေးအတွက် ဆွေးနွေးကြမည့် အချိန်တွင် တိုင်းရင်းသားများလိုလားသည့် ပညာရေးမူဝါဒများကို ပြည်ထောင်စု ငြိမ်းချမ်းရေး ညီလာခံ၏ ပင်မဆွေးနွေးပွဲ၌ဖြစ်စေ၊ အပြိုင်ကျင်းပမည့် CSOs Forum ၌ ဖြစ်စေ ဆွေးနွေးကြရန်အတွက် အောက်ပါအကြံပြုချက်များကို တင်ပြပါသည်။

၁။ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေးအဖွဲ့များနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးပွဲ အောင်မြင်လျှင် ပညာရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲရန် အလားအလာရှိသည်ဟု မြင်ပါသည်။ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေး အဖွဲ့များစုစည်း၍ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာစင်တာ (Ethnic Nationalities Affairs Center – ENAC) ဖွဲ့စည်းပြီး မူဝါဒမူကြမ်းများ ရေးဆွဲရာတွင် ပညာရေးမူဝါဒပါဝင်ပါသည်။ ENAC ၏ ပညာရေးမူဝါဒသည် ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုစနစ်ကို အခြေခံသော ပညာရေးမူဝါဒဖြစ်ပါသည်။ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုလျော့ချ၍ ပြည်နယ်အလိုက်၊ ဒေသအလိုက် ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့်ရှိသော ပညာရေးစနစ်ကို ဦးတည်ထားပါသည်။ သင်ရိုးညွှန်းတမ်း လွတ်လပ်ခွင့်၊ ဘာသာစကားလွတ်လပ်ခွင့်၊ လွတ်လပ်စွာ ဖွဲ့စည်းခွင့်များကို အာမခံထားသော မူဝါဒများ ဖြစ်ပါသည်။ ငြိမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေးပွဲအောင်မြင်၍ ဒီမိုကရေစီ ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု ထူထောင်နိုင်လျှင် ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့်ရှိသော ဒီမိုကရေစီပညာရေး စနစ်ကိုလည်း ထူထောင်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

၂။ ဒုတိယအလားအလာတစ်ခုမှာ - အစိုးရ၏ စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် ကင်းလွတ်၍ တည်ထောင်ထားသော ကျောင်းများ တည်ရှိနေခြင်းဖြစ်သည်။ အဆိုပါကျောင်းများမှာ KIO လက်အောက်ခံ ကချင်ပညာရေးဌာနမှ ဖွင့်လှစ်ထားသောကျောင်းများ၊ KNU လက်အောက်ခံ ကရင်ပညာရေးဌာနမှ ဖွင့်လှစ်ထားသောကျောင်းများ၊ မွန်ပြည်သစ်ပါတီ လက်အောက်ခံ မွန်ပညာရေးဌာနမှ ဖွင့်လှစ်ထားသောကျောင်းများ၊ KNPP လက်အောက်ခံ ကရင်နီပညာရေးဌာနမှ ဖွင့်လှစ် ထားသောကျောင်းများ၊ ထိုင်းနိုင်ငံနှင့် ရှမ်းပြည်နယ်စပ်တွင် ဖွင့်လှစ်ထားသောကျောင်းများ၊ ခရစ်ယာန်ဘုရားကျောင်းများမှ ဖွင့်လှစ်ထားသောကျောင်းများ၊ ဒုက္ခသည်စခန်းများရှိကျောင်းများ၊ ထိုင်းနိုင်ငံရောက် ရွှေ့ပြောင်းမြန်မာ အလုပ်သမားကျောင်းများ စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။ စုစုပေါင်း ကျောင်းအရေအတွက် ထောင်ဂဏန်းရှိပြီး ကျောင်းသားဦးရေမှာလည်း သိန်းဂဏန်းရှိပါသည်။ အဆိုပါ ကျောင်းများသည် အစိုးရအဆက်ဆက်၏ စီမံခန့်ခွဲမှုမှလွတ်ကင်း၊ ကူညီထောက်ပံ့မှုမှလွတ်ကင်း ကင်းလွတ်သောကျောင်းများ ဖြစ်ပါသည်။ ဒေသခံဆရာ၊ ဆရာမများကို ခန့်အပ်ထားပြီး ဒေသနှင့် လိုက်လျောညီထွေရှိသည့် သင်ရိုးညွှန်းတမ်း၊ ဒေသခံကလေးများ၏ ဘာသာစကားကို အခြေခံသောကျောင်းများဖြစ်ပါသည်။ အရည်အသွေးရှိသော ပညာရေးကိုလည်း သင်ကြားပေးနိုင်ပါသည်။ အဆိုပါကျောင်းများမှ အောင်မြင်သော ကျောင်းသားများသည် နိုင်ငံတကာ တက္ကသိုလ်များတွင် တက်ရောက်နိုင်ကြပါသည်။ ရပ်ရွာအကျိုးပြုလုပ်ငန်း များတွင်လည်း ဦးဆောင်မှုပေးနေကြပါသည်။ အထက်ပါကျောင်းများ၏ တည်ရှိမှုကို တရားဝင် အသိအမှတ်ပြုလိုက်ခြင်း အားဖြင့် ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့်ရှိသော ကျောင်းများအဖြစ် ရပ်တည်နိုင်ကြမည် ဖြစ်ပါသည်။ ကျောင်းတစ်ခုနှင့် တစ်ခု ဒေသတစ်ခုနှင့်တစ်ခု သင်ရိုးညွှန်းတမ်းဆိုင်ရာကိစ္စများ၊ ကျောင်းသားများ ကျောင်းပြောင်းရွှေ့ဆိုင်ရာကိစ္စများကို ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ဒီမိုကရေစီပညာရေး စနစ်တစ်ခုကို အကောင်အထည်ဖော်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

၃။ တတိယမျှော်လင့်ချက် တစ်ရပ်မှာ - ၂၀၁၅ မေလတွင် ကိုရီးယားနိုင်ငံ၌ ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့သည့် ကမ္ဘာ့ပညာရေး ညီလာခံ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြစ်သော "ရေရှည်တည်တံ့သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကို ဦးတည်သောပညာရေး (Education for Sustainable Development Goals – SDG 4) ကို မြန်မာအစိုးရက လိုက်နာ အကောင်အထည်ဖော်ရန် ဆောင်ရွက်နိုင်လျှင် ပညာရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။ ကမ္ဘာ့ပညာရေးညီလာခံ ဆုံးဖြတ်ချက်များတွင် မသင်မနေရ အခမဲ့ပညာရေးကို အနည်းဆုံး စာသင်နှစ် (၉) နှစ် အကောင်အထည်ဖော်ရန်၊ လူတိုင်းအကျုံးဝင်ပညာရေး (inclusive education) ဆောင်ရွက်ရန်၊ အရည်အသွေးရှိသော ပညာရေးကို ကလေးတိုင်းခံစားခွင့်ရှိရန်အတွက် သာတူညီမျှစနစ် (equity) ကို ကျင့်သုံးရန်၊ ရာသက်ပန် ပညာရေးဖြစ်ရန်၊ ပညာရေးအသုံးစရိတ်ကို ဘတ်ဂျက်၏ ၁၅% မှ ၂၀% အထိ သုံးစွဲရန် စသည့် အချက်များပါဝင်သဖြင့် NNER နှင့် ကျောင်းသားများ၏ တောင်းဆိုချက်များနှင့်လည်း ထပ်တူဖြစ်ပါသည်။

၄။ စတုတ္ထမျှော်လင့်ရန်အချက်မှာ - ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ၏ ကြေငြာစာတမ်းတစ်ခုဖြစ်သော ဋ္ဌာနေတိုင်းရင်းသားများ၏ အခွင့်အရေး (UN Declaration on the Rights of Indigenous People, 2008) ကို အကောင်အထည်ဖော်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်လျှင် မြန်မာနိုင်ငံတွင် စုပေါင်းနေထိုင်ကြသော ဋ္ဌာနေတိုင်းရင်းသားများသည် ကျောင်းများထူထောင်ပိုင်ခွင့်၊ သင်ရိုးညွှန်းတမ်းပြဋ္ဌာန်းပိုင်ခွင့်၊ မိခင်ဘာသာစကားဖြင့် သင်ကြားပိုင်ခွင့်များ ရရှိကြမည် ဖြစ်ပါသည်။

နိဂုံး

အထက်ပါ အကြံပြုချက်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားနိုင်လျှင် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများလည်း ကျေနပ်ကြမည်ဖြစ်ပြီး ငြိမ်းချမ်းရေးခြေလှမ်းများလည်း ဆက်လက်လျှောက်လှမ်းနိုင်ကြမည် ဖြစ်ပါသည်။ ဋ္ဌာနေတိုင်းရင်းသားများ၏ ပညာရေးအခွင့်အရေးအတွက် အစဉ်တစိုက် တိုက်တွန်းဆော်ကြံခဲ့ကြသော တိုင်းရင်းသားပညာရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဗ.က.သ ကျောင်းသားများနှင့် NNER တို့ကလည်း ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ကြိုဆိုကြပါမည်။

လေးစားစွာဖြင့်

ဒေါက်တာ သိန်းလွင်
ပညာရေးစနစ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာကွန်ရက် (NNER)

နေ့စွဲ ။ ၂၀၁၆ ဇူလိုင်လ ၁၆